

شاخصهای انتخاب کود سولفات پتاسیم

علی نظری

عضو هیات مدیره انجمن پسته ایران

سموم در مغز پسته می شود که در بسیاری از گمرکات ورودی دنیا به این موضوع حساس هستند و آنرا کنترل می کنند.

- هر چه مقدار ناخالصی کود بیشتر شود اولاً کمتر در آب حل شده و ثانیاً از سرعت حل شدن آن کاسته می شود و لذا لازم است باغدارانی که از سیستم قطره ای استفاده می کنند به سرعت حل شدن آن توجه نمایند. ضمناً استفاده از کود با pH (اسیدیته) ۳ از گرفتگی قطره چکانها نیز جلوگیری می کند.

- بر عکس گذشته، امروزه انجام آزمایش برگ و خاک برای اطمینان از مفید بودن مصرف کود پتاس اقدامی کاملاً اقتصادی است. انجام این آزمون حداکثر ۶۰۰،۰۰۰ ریال هزینه دارد و این در حالی است که یک کیلو کود بیش از ۲۰۰،۰۰۰ ریال هزینه دارد.

- باید توجه داشت در بسیاری از مواقع کمبود پتاس در برگ دیده می شود ولی آثار آن در خاک دیده نمی شود. در چنین شرایطی اضافه کردن سولفات پتاسیم غلط بوده و باید بررسی لازم در خصوص علت جذب نشدن پتاس توسط گیاه صورت گیرد.

لازم به ذکر است که pH بالا یکی از شایعترین دلایل عدم جذب می باشد که باید با اضافه کردن اسید و کودهای دامی برای رفع این مشکل اقدام کرد.

- خاک یک موجود زنده و بسیار پیچیده است که بشر هنوز به بسیاری از زوایای رفتاری آن دست نیافته است. چگونگی رفتار خاک و گیاه با هم نیز بسیار پیچیده تر است و دانش ما در ایران نیز بسیار اندک می باشد لذا توجه و تجربه کشاورزان برای استفاده درست از نهاده ها بیش از پیش راهگشا است.

- بر حسب میزان خلوص از ۹۶ درصد تا ۹۹ درصد، قیمت جهانی سولفات پتاسیم در حدود ۳ درصد افزایش می یابد.

- در سولفات پتاسیم میانگین مقدار پتاسیم به شکل عنصر ۴۲ درصد و در کلرور پتاسیم ۵۰ درصد است و به لحاظ قیمت، کلرور پتاسیم ۵۰ درصد ارزانتر از سولفات پتاسیم است. بنابراین از دیدگاه تامین پتاسیم، کلرور پتاسیم ۶۰ درصد ارزانتر خواهد شد. البته در ایران بدلیل شرایط شوری و خشکی متخصصین کلرور پتاسیم را توصیه نمی کنند. چرا که کلر برای گیاه یک عنصر مسموم کننده می دانند. ولی پاسخ به این سوال که کلرور پتاسیم در شرایط خاص ایران و بر درخت پسته چه آثاری دارد باید با انجام آزمایش علمی روی درخت بدست آید. به هر حال وجود عنصر کلرور در سولفات پتاسیم نباید از ۲ درصد تجاوز نماید.

- مقدار pH (اسیدیته) در سولفات پتاسیم از ۳ تا ۹ متغیر بوده و معمولاً ارزانترین نوع کود دارای pH ۹ و گرانترین نوع آن دارای pH ۳ می باشد با این وجود چون باغات پسته ایران غالباً در محیط شور قرار دارند لذا بهتر است از کود با pH (اسیدیته) ۳ استفاده کنیم. استفاده از این کود موجب جذب بهتر سایر ریز مغذیها مانند آهن و فسفر می گردد.

- وجود عناصر سنگین در کود یکی دیگر از مشخصه هایی است که آنها را ارزان می کند و لذا داشتن گواهی از آزمایشگاه معتبر مبنی بر میزان مجاز عناصر سنگین در کود (حداکثر ۱۰ قسمت در میلیون) بسیار مهم است. عناصر سنگین مانند سرب، جیوه، کادمیوم و ... می باشند که به شدت نیز خطرناک هستند و علاوه بر آلودگی دراز مدت خاک، موجب باقیماندن این

متأسفانه سوء استفاده از عناوین معتبر برای مقاصد نادرست در کشور ما در تمامی صحنه های تجاری و غیر تجاری تبدیل به یک عادت ناپسند گردیده است.

به جای توضیح ویژگیهای یک محصول، اصرار به فرانسوی، آلمانی، بلژیکی یا آمریکائی بودن آن دارند. شکل دیگر این تبلیغات غیرواقعی از طریق سوء استفاده از وابستگی به یک مرکز، موسسه و ... و با قید نام آن مجموعه بر روی بسته های کود یا آگهی های تبلیغاتی صورت می پذیرد. ولی باید توجه داشت که این عبارات هیچ تضمینی برای اثبات کیفیت یک کالا نیست. نمونه این موضوع در تبلیغات کود سولفات پتاسیم نیز به چشم می خورد. لذا باغداران بایستی به جای توجه به این عبارات تبلیغاتی تنها با توجه به ویژگیهای کالا نسبت به خرید آن اقدام کنند.

بر این اساس مشخصات فنی که باید به هنگام خرید کود سولفات پتاسیم مد نظر قرار گیرد به شرح ذیل تقدیم می گردد:

- معادن اصلی پتاس دنیا در کشورهای کانادا، روسیه و بلاروس قرار دارد و قریب به ۹۰ درصد از کل ذخایر پتاس دنیا در این سه کشور وجود دارد.

- در دنیا کشاورزان برای تأمین پتاس گیاه، عمدتاً از دو ترکیب سولفات پتاسیم (K_2SO_4) و کلرور پتاسیم (KCl) استفاده می کنند.

- یک کود ۱۰۰ درصد خالص، ۵۲ درصد K_2O و ۱۸ درصد گوگرد دارد و لذا هرچه ناخالصتر باشد از این عدد کاسته می شود و مهمتر از آن توجه به این نکته است که این ناخالصی مربوط به چه عنصری می باشد. چرا که گاه ناخالصیها موجب جذب کمتر پتاس، توسط درخت می گردد.